

nou diccionari multiús

- definicions
- valencià-castellà / castellà-valencià
- sinònims i antònims

adaptat
a la nova
normativa
de l'AVL

bromera.txt

N

'n *pron.* Forma que adopta el pronom feble *en* quan va darrere d'un verb que acaba en una vocal que no siga *u* o d'un pronom feble acabat en vocal, excepte en el cas que el seguísca el pronom *hi*.
Regala-li'n una, de cadira, i l'alegraràs molt. Arregla'n dos i te'n pots anar.
CAST. en.

'ns *pron.* Forma que adopta el pronom personal *ens* quan va immediatament darrere d'un verb acabat en una vocal que no siga *u* o darrere d'un pronom acabat en vocal. *Paga'ns tot el que ens deus. No se'ns ha consultat la nostra opinió sobre el tema.*
CAST. nos.

n' *1 art.* Forma que adopta l'article *en* o *na* davant d'un nom propi que comença en vocal o *h*. *N'Antònia i n'Andreu es casaran dissabte.*

2 pron. Forma que adopta el pronom feble *en* quan precedix un verb que comença en vocal o *h* o el pronom *hi*.
N'hem venudes cinc i ens en queden tres.
CAST. en.

na *art.* Femení de *en*³.
CAST. doña.

nació *f.* Conjunt de persones unides per certs vincles, culturals, històrics, econòmics, geogràfics, etc., a través dels quals es reconeixen i s'identifiquen, i a vegades tendixen a formar una entitat política sobirana.
FAM. nacional, nacionalitat, nacionalitzar.
SIN. país, poble, estat, pàtria.
CAST. nación.

nacionalisme *m.* Doctrina política que exalta i defén el que es considera propi d'una nació.

FAM. nacionalista.
CAST. nacionalismo.

nacre *m.* Substància dura, blanquinosa i brillant que es troba en l'interior de la conquilla de molts mol·luscos.
CAST. nácar.

nadal *m.* Festa que se celebra el 25 de desembre i té per objecte la commemoració del naixement de Jesús a Betlem.
OBS. S'escriu amb majúscula inicial. Per a referir-se al període festiu comprés entre el 24 de desembre i el 6 de gener, no s'ha d'utilitzar la forma de plural (*els Nadals), sinó l'expressió *les festes de Nadal*.

FAM. nadalenc -a.
CAST. Navidad.

nadala *f. 1* Cançó de tema nadalenc o que es canta habitualment durant el temps de Nadal.

2 Felicitació que s'envia en ocasió de les festes de Nadal.
CAST. **1** villancico. **2** felicitación navideña.

nadar *v.* Sostindre's i avançar dins de l'aigua fent certs moviments amb els braços i amb les cames.
FAM. nadador -a.
CAST. nadar.

nadiu, nadiua *adj. i m. i f.* Persona que ha nascut en un poble, en un lloc determinat.
CAST. nativo -va.

nadó *m.* Persona o animal nascut de fa poc.
CAST. recién nacido.

nafra *f.* Llaga.

FAM. nafrar.

CAST. llaga.

naftalina *f.* Producte de color blanc i d'olor molt forta, utilitzat sobretot per a combatre les arnes.

CAST. naftalina.

naip *m.* Carta de jugar.

CAST. naipe.

naixement [é] *m.* 1 Acció de nàixer.

2 Origen, principi d'alguna cosa.

3 Lloc d'on ix un curs natural d'aigua.

CAST. nacimiento.

nàixer *v.* 1 Eixir del si matern, un fetus.

2 Eixir de l'ou, un animal.

3 Eixir, una planta, de la llavor, de terra.

4 Eixir, una font o un corrent d'aigua, d'un lloc.

5 Començar a ser, prendre el seu origen.

FAM. naixent.

CAST. nacer.

nan, nana *adj. i m. i f.* 1 Que és molt menut en comparació amb altres individus de la mateixa classe.

2 *m.* Figura que, juntament amb els gegants, ix en moltes festes de carrer, formada per una persona amb el cap ficat dins d'un gran cap de cartó, que fa l'efecte de curt de cos.

CAST. 1 enano -na. 2 cabezudo.

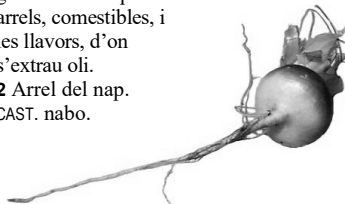
nano *m.* Nan.

CAST. enano.

nap *m.* 1 Planta d'arrel carnosa i flors grogues cultivada per les seues arrels, comestibles, i les llavors, d'on s'extrau oli.

2 Arrel del nap.

CAST. nabo.

nàpia *f.* [pop.] Nas gran.

CAST. napia.

narcisisme *m.* Admiració excessiva que algú té per ell mateix.

FAM. narcisista.

CAST. narcisismo.

narcòtic *m.* Substància que produïx en la persona que la pren un estat de somnolència o d'inconsciència.

CAST. narcótico.

nard *m.* Planta amb flors blanques o rosades, molt oloroses, cultivada com a planta ornamental.

CAST. nardo.

nariu *m.* Forat del nas.

CAST. nariz.

narració *f.* Creació literària en prosa.

CAST. narración.

narrador, narradora [ó] *m. i f.* Persona autora de narracions.

CAST. narrador -a.

narrar *v.* Contar un fet que ja ha passat exposant-ne d'una manera ordenada les circumstàncies.

FAM. narratiu, narrativa.

SIN. contar, relatar, referir, ressenyar.

CAST. narrar.

nas *m.* Protuberància situada en la part mitjana de la cara, entre la boca i el front, amb dos forats.

FAM. nasal, nasalitzar.

CAST. nariz.

nat, nada *adj.* Nascut.

CAST. nato -ta.

nata *f.* Producte de color blanc groguenc, ric en greix, que se separa de la llet que es deixa en repòs.

CAST. nata.

natació *f.* Acció i efecte de nadar.

CAST. natación.

natal *adj.* Relatiu al naixement.

CAST. natal.

natalici *m.* Dia del naixement i cada un dels aniversaris.

CAST. natalicio.

natalitat *f.* Proporció de naixements en una població i en un territori determinat.

CAST. natalidad.

natiu, nativa **1** *adj.* Que es té des del naixement, no adquirit, sinó nascut amb un mateix.

2 Nadiu.

CAST. nativo -va.

natja *f.* Cada una de les dos masses carneses que formen el cul del cos humà.

CAST. nalga.

natura *f.* Naturalesa.

CAST. naturaleza.

natural *adj.* **1** Produït per la naturalesa.

2 Dit d'una persona que es comporta sense afectació, sense artifici.

3 Que forma part de la naturalesa pròpia d'un ser, d'acord amb ella, amb les condicions, les circumstàncies, etc., del cas.

4 De naixement, degut al naixement.

CAST. natural.

naturalesa [é] *f.* **1** Conjunt de la realitat tal com és, independentment de la intervenció i l'acció humanes.

2 En oposició a la ciutat i a la civilització, el camp, el bosc, la muntanya, la mar, la vegetació, etc.

3 Essència, atributs propis d'un ser.

FAM. naturalista.

CAST. naturaleza.

naturalitat *f.* Espontaneïtat, sense afectació ni artificialitat.

CAST. naturalidad.

naturisme *m.* Doctrina mèdica que basa el tractament de les malalties i la conservació de la salut en mètodes naturals.

FAM. naturista.

CAST. naturismo.

nau *f.* **1** Embarcació.

2 En un edifici, espai que hi ha entre parets, arcades o fileres de pilars o columnes.

3 nau espacial Astronau.

CAST. nave.

naufreg, naufraga *adj. i m. i f.* Que ha patit naufragi.

CAST. naufrago -ga.

naufregar *v.* **1** Anar a fons, perdre's, una embarcació.

2 Patir naufragi les persones que anaven en l'embarcació naufragada.

OBS. Davant de *e* o de *i*, la *g* passa a escriure's *gu*: *naufregues, naufraguí*.

CAST. naufragar.

naufragi *m.* El fet de naufragar una embarcació.

CAST. naufragio.

nàusea *f.* [usat generalment en plural] Sensació molesta que indica la proximitat del vòmit.

CAST. náusea.

nauseabund, nauseabunda *adj.* Que causa nàusees.

CAST. nauseabundo -da.

nàutic, nàutica *adj.* Relatiu o pertanyent a la navegació.

CAST. náutico -ca.

nàutica *f.* Sabata lleugera, de pell flexible i sola de goma, que solen tindre un cordó que sol tindre un cordó al voltant que lliga en la part de davant.

OBS. El plural és *nàutiques*.

CAST. náutica.

navaixa *f.* 1 Instrument metàl·lic de tall molt fi que servix per a afaitar la barba.

2 Ganivet plegable, amb fulla giratòria que es pot ficar en una ranura que forma el mànec.

3 Mollusc amb la conquilla allargada i corbada, que habita en l'arena fangosa, i molt apreciat com a aliment.

FAM. navaixada.

CAST. navaja.

naval *adj.* Relatiu o pertanyent a les naus i a la navegació.

CAST. naval.

navalla *f.* Navaixa.

CAST. navaja.

navarrés, navarresa *adj. i m. i f.* De Navarra.

CAST. navarro -rra.

navegació *f.* 1 Tècniques que permeten determinar la ruta que ha de seguir una nau per tal de traslladar-se a qualsevol punt de la superfície del mar.

2 Ús d'una xàrcia informàtica.

CAST. navegación.

navegar (navega [é]) *v.* 1 Anar, viatjar, amb una embarcació.

2 En informàtica, utilitzar una xàrcia informàtica.

OBS. Davant de *e* o de *i*, la *g* passa a escriure's *gu*: *navegues, navegú*.

FAM. navegable, navegant.

CAST. navegar.

navili *m.* Vaixell, especialment el de grans dimensions.

FAM. navilier -a.

CAST. navío.

nazisme *m.* Conjunt de doctrines del partit dirigit per Adolf Hitler, caracteritzades per l'autoritarisme, el pangermanisme i l'antisemitisme.

FAM. nazi.

CAST. nazismo.

ne [é] *pron.* Forma que adopta el pronom feble *en* quan va immediatament darrere d'un verb acabat en consonant o en *u* i no el segueix el pronom *hi*. *Ven-ne quatre més, de pantalons*.

nebot, neboda [ó] *m. i f.* Fill d'un germà o d'una germana.

CAST. sobrino -na.

nebulós, nebulosa *adj.* Cobert de boira.

FAM. nebulositat.

CAST. nebuloso -sa.

necessari, necessària *adj.* Imprescindible.

CAST. necesario -ia.

necesser [é] *m.* Estoig o bossa que conté els objectes per a l'agencament personal.

CAST. neceser.

necessitar *v.* Tindre necessitat d'alguna cosa.

SIN. requerir, exigir, reclamar, caldre.

CAST. necesitar.

necessitat *f.* 1 Allò que és imprescindible.

2 Falta d'una cosa important.

3 Situació en què es necessita ajuda.

CAST. necesidad.

neci, nècia *adj. i m. i f.* Ignorant.

CAST. necio -ia.

nècora *f.* Carranc de front llis, sense dents ni lòbuls i comestible.

CAST. nècora.

necròpolis *f.* Cementeri d'època prehistòrica o antiga.

CAST. necrópolis.

nèctar *m.* 1 Beguda feta amb suc de fruites polposes, aigua i sucre.

2 Líquid dolç que secreten moltes plantes i que atrau els insectes.

CAST. néctar.

neerlandés, neerlandesa 1 *adj.* Relatiu o pertanyent a la llengua i a la literatura neerlandeses.

2 *m.* Llengua del grup germànic occidental parlada als Països Baixos, la part septentrional de Bèlgica i el nord-oest de França.

CAST. neerlandés -esa.

nefast, nefasta *adj.* Que ocasiona o pot ocasionar una gran desgràcia gran.

SIN. desgraciat -ada, funest -a, infaust -a.

CAST. nefasto -ta.

negar (nega [é]) *v.* 1 Dir que no és veritat o real allò que algú afirma, suposa o pregunta.

2 Dir que no a una demanda, no concedir.

3 Inundar, cobrir d'aigua.

4 Refusar, no consentir.

5 Asfixiar per immersió en un líquid.

OBS. Davant de *e* o de *i*, la *g* passa a escriure's *gu*: *negues, neguí*.

FAM. negació.

CAST. 1-3 negar. 4 ahogar. 5 anegar.

negatiu, negativa 1 *adj.* Que expressa una negació.

2 *adj.* No positiu, no útil.

3 *adj.* Dit del pol d'un generador elèctric que envia electrons cap al circuit exterior.

4 *adj.* Dit del nombre i la magnitud menor que zero.

5 *m.* Primera imatge que s'obté en fer una fotografia, en la qual els tons foscos i clars són oposats als de la realitat fotogràfica.

CAST. negativo -va.

negligència *f.* Actitud de la persona que no té la deguda cura o diligència en fer una cosa.

FAM. negligent, negligir.

CAST. negligència.

negoci [ò] *m.* 1 Assumpte, ocupació.

2 Activitat econòmica que es fa amb afany de lucre.

FAM. negociació, negociar.

CAST. negocio.

negra [é] *f.* Figura d'una nota musical que representa un so d'una duració equivalent a mitja blanca.

CAST. negra.

negre, negra [é] *adj.* 1 Del color de la sutja o del carbó. *Té els cabells negres.*

2 Dit de l'individu que té la pell d'un color molt fosc. *Els negres solen tindre els llavis gruixuts i els cabells arrissats.*

3 Molt fosc. *Vi negre. Arròs negre.*

4 **treballar com un negre** Treballar molt.

FAM. negror.

CAST. negro -gra.

negreta [é] *f.* Lletra d'impremta que té el traç més gruixut que les altres lletres de la mateixa família.

CAST. negrita.

neguit *m.* Inquietud causada per una gran excitació o impaciència.

FAM. neguitós -osa.

CAST. inquietud, preocupació.

nen, nena [é] *m. i f.* Xiquet.

CAST. nene -na, niño -ña.

nenúfar *m.* Planta aquàtica que viu en aigües de poc de corrent.

CAST. nenúfar.

neolític *m.* Fase de la prehistòria que segueix el mesolític, situada entre el 7000 i el 2500 abans de Crist.

CAST. neolítico.

neologisme *m.* Paraula nova d'una llengua, des del punt de vista formal o semàntic.

CAST. neologismo.

nero [é] *m.* Mero.

CAST. mero.

nervi [é] *m.* **1** Cada un dels cordons, formats per fibres nervioses, que posen en contacte centres nerviosos o els ganglis perifèrics amb les diferents parts del cos.

2 Part d'alguna cosa que és considerada com la font de la seua vitalitat, de la seua força, etc.

3 Cada un dels feixos que formen les fibres de les fulles en els vegetals i les ales en els insectes.

FAM. nerviós -osa, nerviosisme, nerviositat.
CAST. nervio.

nespra [é] *f.* Nispro.

CAST. níspero.

net, neta [é] *adj.* **1** Sense brutícia.

2 Dit de la persona que normalment té netes la seua persona i les seues coses.

FAM. netedat.

CAST. limpio -ia.

net, neta *m. i f.* Fill d'un fill o d'una filla.

CAST. nieto -ta.

netejar (neteja [é]) *v.* Fer neta alguna cosa llevant-ne la brutícia o allò que hi sobra.

OBS. Davant de *e* o de *i*, la *j* es canvia per *g*: *neteges, netegí*.

FAM. neteja, netejador -a.

CAST. limpiar.

neu [é] *f.* Xicotets cristalls de gel que provenen de la congelació de l'aigua dels núvols i que cauen sobre la terra en forma de flocs.

CAST. nieve.

neula [é] *f.* Full prim de pasta feta amb farina, sobretot el que conté sucre i una essència, amb forma convexa o enrotllat en forma de tub.

CAST. barquillo.

neurologia *f.* Part de la medicina que estudia el sistema nerviós i les malalties d'este.

FAM. neuròleg -loga.

CAST. neurología.

neurona [ó] *f.* Cèl·lula que constitueix la unitat fonamental del sistema nerviós.

FAM. neuronal.

CAST. neurona.

neutral *adj.* Que no pren partit.

FAM. neutralitat, neutralitzar.

CAST. neutral.

neutre, neutra [é] *adj.* **1** Indefinit, que no pren una opció entre dos o més alternatives.

2 Dit del gènere que no és ni masculí ni femení.

CAST. neutro -tra.

nevar (neva [é]) *v.* Caure neu.

FAM. nevada.

CAST. nevar.

nevera [é] *f.* Aparell, d'ús domèstic o industrial, en forma d'armari o caixa que servix per a mantindre frescos aliments o begudes o congelar-los.

CAST. nevera.

nexe [é] *m.* Connexió d'una cosa amb una altra.

CAST. nexo.

- ni** *conj.* **1** Partícula negativa que enllaça termes o frases. *No van vindre ni Anna ni Joan.*
2 Terme negatiu usat per a donar èmfasi a alguna cosa. *No tenia ni un cèntim.*
 CAST. ni.
- niar** *v.* Niuar.
 CAST. anidar.
- nicotina** *f.* Substància molt tòxica que té el tabac.
 CAST. nicotina.
- niló** *m.* Teixit format per fibres sintètiques molt elàstiques i resistent.
 CAST. nilón, nailon.
- nimbe** *m.* Aurèola.
 CAST. nimbo.
- nimfa** *f.* Cada una de les deesses de la naturalesa venerades pels antics grecs com a genis femenins de les fonts, dels rius i dels llacs, dels boscos i de les muntanyes.
 CAST. ninfa.
- nina** *f.* Pupila.
 CAST. pupila.
- ningú** *pron.* Cap persona.
 CAST. nadie.
- ninot** [ò] *m.* **1** Figura humana feta de draps, de pasta, de fusta, etc.
2 En la festa de les Falles, figura de persona o d'animal que forma part d'una escena.
 CAST. **1** muñeco, monigote. **2** ninot.
- ninxol** *m.* Concavitat feta en un mur o en una construcció, especialment per a posar-hi un cadàver en posició horitzontal.
 CAST. nicho.
- nipó, nipona** *adj. i m. i f.* Japonés.
 CAST. nipón -ona.
- niquel** *m.* Metall de color blanc, molt resistent a la corrosió.
 FAM. niquelar, niquelat -ada.
 CAST. níquel.

- nispro** *m.* Fruit redó i ataronjat amb pinyols grans en l'interior que és comestible.
 FAM. nisprer.
 CAST. nispro.

- nit** *f.* **1** Part del dia entre la posta i l'eixida del sol.
2 fer nit Passar la nit en un lloc per a dormir, anant de viatge.
3 nit de Cap d'Any L'última nit de l'any.
4 nit de Nadal La nit del 24 de desembre.
 CAST. noche.
- nítid, nítida** *adj.* De forma precisa i ben definida en els seus contorns, d'una gran netedat i claredat.
 FAM. nítidesa.
 SIN. net -a, transparent, cristallí -ina, clar -a.
 CAST. nítido -da.
- nitrogen** [ò] *m.* Element químic gasós sense color, sabor ni olor, que forma part de l'aire que respiren els sers vius.
 FAM. nitrogenar.
 CAST. nitrógeno.
- nitroglicerina** *f.* Líquid molt explosiu compost de nitrogen i glicerina.
 CAST. nitroglicerina.
- niu** *m.* Construcció que les aus fan amb diversos materials, per a pondre-hi els ous, covar-los i criar els pollets.
 FAM. niuada.
 CAST. nido.

niuar *v.* Fer el niu, covar els ous i criar els pollets.

CAST. anidar.

nivell [é] *m.* 1 Grau d'elevació d'un pla horitzontal, de la superfície d'un fluid, d'una persona, etc.

2 Instrument usat en construcció que permet comprovar l'horitzontalitat d'un pla o d'una línia o determinar la diferència d'altura entre dos punts.

CAST. nivel.

no [ó] 1 *adv.* Adverbi que indica negació.

No han vingut encara.

2 *m.* Negació. *Ens va respondre amb uns quants nos.*

CAST. no.

noble [ó] *adj.* 1 Dit de la persona que, per naixement o gràcia del rei, forma part d'una classe social que antigament gaudia de certs privilegis.

2 Elevat, entre els altres, en dignitat, mèrit, distinció. *Tots els seus fills són molt nobles de caràcter.*

CAST. noble.

noblesa [é] *f.* 1 Qualitat de noble.

2 Conjunt dels nobles.

CAST. nobleza.

noces [ò] *f. pl.* Boda.

CAST. boda, nupcias.

noció *f.* Coneixement elemental d'una cosa.

CAST. noción.

nociu, nociva *adj.* Que fa mal, que perjudica. *Un producte nociu per a la salut.*

CAST. nocivo -va.

noctàmbul, noctàmbula *adj. i m. i f.* Que té per costum anar de nit.

FAM. noctambulisme.

CAST. noctàmbulo -la.

nocturn, nocturna *adj.* Relatiu o pertanyent a la nit, que té lloc de nit.

FAM. nocturnitat.

CAST. nocturno -na.

nodrir *v.* Donar a un ser viu les substàncies que necessita per a viure.

CAST. nutrir.

noguera [é] *f.* Anouer.

CAST. nogal, noguera.

noi, noia [ò] *m. i f.* Xic.

CAST. chico -ca.

nom [ò] *m.* 1 Paraula que servix per a designar una persona, un animal o una cosa.

2 En gramàtica, substantiu.

3 Fama, reputació.

CAST. nombre.

nòmada *m. i f.* Individu o grup d'individus que viu desplaçant-se d'un lloc a un altre buscant condicions de vida millors i no tenen residència fixa.

FAM. nomadisme.

CAST. nómada.

nombre [ò] *m.* 1 Resultat de comptar les coses que formen un conjunt. *Hi havia un gran nombre de manifestants.*

2 Categoria o morfema gramatical que indica si una paraula es referix a una persona o cosa (*singular*) o a més d'una (*plural*).

CAST. número.

nombrós, nombrosa *adj.* Que és en gran nombre.

CAST. numeroso -sa.

nomenar (nomena [é]) *v.* Designar alguna persona per a un càrrec, una funció.

FAM. nomenament.

CAST. nombrar.

només *adv.* Solament.

CAST. solamente.

nòmina *f.* 1 Llista de noms de persona o coses.

2 Sou fix que rep un empleat.

CAST. nómina.

nominal *adj.* Relatiu o pertanyent al nom.

CAST. nominal.

nominar *v.* Seleccionar, entre la producció cinematogràfica anual, les persones i les pel·lícules que concursaran per a obtenir uns premis.

CAST. nominar.

nona [ò] *f.* [infant.] 1 Son.

2 **fer nona** Dormir.

CAST. sueño.

nora [ò] *f.* Muller del fill respecte als pares d'este.

CAST. nuera.

noranta 1 *adj.* Indica que el nom que acompanya apareix noranta vegades.

2 *m.* Nom del número 90.

CAST. noventa.

noranté, norantena *adj.* 1 Que, en una sèrie, ocupa el lloc número 90.

2 Dit de cada una de les parts d'una quantitat o d'un tot dividits en noranta parts iguals.

CAST. 1 nonagésimo -ma. 2 noventavo -va.

nord [ò] *m.* 1 Punt de l'horitzó que es troba davant d'un observador quan té l'est a la dreta.

2 **perdre el nord** No saber, algú, què ha de fer, trobar-se indecís.

CAST. norte.

nord-americà, nord-americana *adj.* i *m.* i *f.* De l'Amèrica del Nord, i especialment dels Estats Units d'Amèrica.

OBS. Es pronuncia [nortamericà].

CAST. norteamericano -na.

nord-est [é] *m.* Punt de l'horitzó situat entre el nord i l'est.

OBS. Es pronuncia [nortést].

CAST. nordeste.

nord-oest [é] *m.* Punt de l'horitzó situat entre el nord i l'oest.

OBS. Es pronuncia [nortóest].

CAST. nordoeste.

no-res [é] *m.* Absència o inexistència de qualsevol cosa.

CAST. nada.

norma [ò] *f.* Regla per a l'execució d'alguna cosa, a què algú ha de sotmetre el seu comportament, etc.

SIN. regla, precepte, llei.

CAST. norma.

normal *adj.* Que no se separa del seu estat natural, que és conforme al tipus més freqüent o ordinari.

FAM. normalitat.

CAST. normal.

normalitzar *v.* Fer normal.

FAM. normalització.

CAST. normalizar.

normand, normanda *adj.* i *m.* i *f.* De Normandia.

CAST. normando -da.

normatiu, normativa *adj.* Relatiu o pertanyent a una norma.

CAST. normativo -va.

normativa *f.* Conjunt de normes.

CAST. normativa.

noruec, noruega [é] *adj.* i *m.* i *f.* De Noruega.

3 *m.* Llengua escandinava occidental parlada a Noruega.

CAST. noruego -ga.

nos [ò] *pron.* Forma que adopta el pronom *ens* quan va immediatament darrere d'un verb acabat en consonant o en *u* o davant d'un altre pronom que no siga *hi* ni *ho*. *Van anar a esperar-nos a l'estació.*

CAST. nos.

nos [ò] *pron.* Plural majestàtic de primera persona. *Nos, rei d'Aragó.*

CAST. nos.

nosa [ò] *f.* 1 Cosa que impedeix el bon funcionament d'una altra.

2 **fer nosa** Obstruir, dificultar o privar d'obrar, de funcionar, etc.

CAST. molestia.

nosaltres *pron.* Pronom personal de primera persona del plural, amb què el parlant designa un grup de persones entre les quals s'inclou.

CAST. nosotros -tras.

nostàlgia *f.* Sentiment de pena o de tristor causat per l'allunyament d'algun lloc o per l'absència d'alguna persona estimada.

FAM. nostàlgic -a.

CAST. nostalgia.

nostre, nostra [ò] *adj.* [normalment precedit d'un article determinat] Indica pertinença a la primera persona del plural. *La nostra casa.*

CAST. nuestro -tra.

nota [ò] *f.* **1** En música, cada un dels sons d'una composició musical.

2 Comunicació breu d'alguna cosa.

3 Qualificació d'un examen o prova.

CAST. nota.

notable *adj.* **1** Que atrau l'atenció per l'interés que suscita, perquè se n'ix de la normalitat.

2 m. Qualificació acadèmica que indica que s'ha superat el nivell exigít amb una puntuació inferior a l'excel·lent i superior al bé.

CAST. notable.

notar (nota [ò]) *v.* Advertir alguna cosa.

SIN. observar, reparar, adonar-se, apreciar.

CAST. notar.

notari, notària *m. i f.* Funcionari que té a càrrec seu la redacció i l'autorització dels contractes, etc., i dona fe del seu contingut.

FAM. notaria, notarial.

CAST. notario -ia.

notícia *f.* **1** Informació sobre alguna cosa donada a través dels mitjans de comunicació.

2 Anunci d'alguna cosa que ha passat fa poc de temps fet a qui no ho sap.

3 Informació sobre l'estat d'una persona o d'una cosa de la qual fa algun temps que no se sap res.

FAM. noticiari.

CAST. noticia.

notificar *v.* Fer saber alguna cosa a algú.

OBS. Davant de *e* o de *i*, la *c* es canvia per *qu*: *notifiques, notifiquí.*

FAM. notificación.

CAST. notificar.

nou¹ [ò] **1** *adj.* Indica que el nom que acompanya apareix nou vegades.

2 m. Nom del número 9.

CAST. nueve.

nou² [ò] *f.* Anou.

CAST. nuez.

nou³, nova [ò] *adj.* **1** Que existix des de fa poc de temps o ha passat per primera vegada. *M'he comprat un cotxe nou.*

2 Que encara no ha servit o ha servit poc.

3 de nou Una altra vegada.

CAST. nuevo -va.

nou-cents, nou-centes [é] **1** *adj.* Indica que el nom que acompanya apareix nou-centes vegades.

2 m. Nom del número 900.

CAST. novecientos -tas.

nounat, nounada *adj. i m. i f.* Acabat de nàixer.

CAST. recién nacido -da.

nou-ric, nou-rica *adj. i m. i f.* Que és ric des de fa poc de temps, especialment quan fa una ostentació desmesurada de la seua riquesa.

CAST. nuevo -va rico -ca.

nouvingut, nouvinguda *adj. i m. i f.* Que acaba d'arribar.

CAST. recién llegado -da.

nova [ò] *f.* Notícia **3**.

CAST. nueva, noticia.

novament [ò] *adv.* De nou, una altra vegada.

CAST. nuevamente.

nové, novena 1 *adj.* Que, en una sèrie, ocupa el lloc número 9.

2 Dit de cada una de les parts d'una quantitat dividida en nou parts iguals.
CAST. noveno -na.

novell, novella [é] *adj.* 1 Que és de fa poc, que no en té encara experiència.
2 Fet de fa poc.

CAST. 1 novato -ta. 2 reciente.

novella [é] *f.* Obra literària en prosa i d'una extensió considerable destinada a oferir al lector narracions, inventades o no, o bé descripcions de fets, d'accions i de caràcters.

FAM. novelesc -a, novellista.

CAST. novela.

novembre [é] *m.* Onzé mes de l'any.
CAST. noviembre.

novença, novençana *adj. i m. i f.* Que acaba de casar-se.

CAST. recién casado -da.

novetat *f.* 1 Qualitat de nou.
2 Cosa nova.

CAST. novedad.

nóvio, nòvia *m. i f.* Persona que manté una relació amorosa amb una altra, generalment amb la intenció de casar-se.

CAST. novio -ia.

nu, nua *adj.* 1 No vestit.

2 Dit d'un arbre sense fulles, d'una muntanya sense vegetació, d'una casa sense mobles, d'una paret sense ornaments, etc.

FAM. nuesa.

CAST. desnudo -da.

nuar *v.* Nugar.

CAST. anudar.

nuc *m.* 1 Entrellaçament estret de les parts d'un o més fils, cordells, etc., que normalment s'estreny en estirar dels seus caps.

2 Obstrucció a la gola que dificulta respirar, parlar, etc.

3 Punt on es troben diferents línies, nervis, etc.

4 Juntura dels ossos dels dits.

5 Unitat de velocitat que s'utilitza en la navegació marítima i aèria, equivalent a una milla per hora.

CAST. nudo.

nuca *f.* Bescoll.

OBS. El plural és *nuques*.

CAST. nuca.

nuclear *adj.* Relatiu o pertanyent al nucli, especialment quan es tracta d'un nucli radioactiu.

CAST. nuclear.

nucli *m.* 1 Part o massa compacta que forma el cos principal de certes coses.

2 Lloc on es concentren coses, persones, activitats, etc.

CAST. núcleo.

nudisme *m.* Doctrina i pràctica de les persones que prescindixen dels vestits com a mitjà més natural de viure.

FAM. nudista.

CAST. nudismo.

nugar *v.* Fer un nuc.

OBS. Davant de *e* o de *i*, la *g* passa a escriure's *gu*: *nugues, nuguí*.

CAST. anudar.

nul, nul·la *adj.* 1 Que es reduïx a no res, no existent.

2 Inepte o inútil.

3 Que no té cap validesa o força legal.

FAM. nul·litat.

CAST. nulo -la.

numeració *f.* 1 Acció i efecte de numerar.

2 Sistema per a expressar tots els números amb un conjunt finit de mots i de signes.

CAST. numeración.

numerador [ó] *m.* En matemàtiques, expressió numèrica que s'escriu damunt de la ratlla horitzontal dels nombres fraccionaris.

CAST. numerador.

numerar (numera [é]) *v.* Marcar amb un número d'orde.

CAST. numerar.

numèric, numèrica *adj.* Que està relacionat amb els números.

CAST. numérico -ca.

número *m.* 1 Nombre amb què una cosa és designada dins d'una sèrie o col·lecció. *Viu en la porta 6.*

2 Cada una de les exhibicions que formen el programa d'un espectacle públic. *Un número de circ.*

3 Qualsevol de les edicions d'una publicació periòdica. *Han publicat un número extraordinari.*

FAM. numeral.

CAST. número.

numismàtica *f.* Ciència que estudia l'origen i el desenvolupament de la moneda.

OBS. El plural és *numismàtiques*.

FAM. numismàtic.

CAST. numismática.

nunci *m.* Ambaixador del papa a cada un dels estats amb els quals manté relacions diplomàtiques.

CAST. nuncio.

nupcial *adj.* Relatiu o pertanyent a la celebració del casament.

CAST. nupcial.

nus *m.* Nuc.

CAST. nudo.

nutrició *f.* Subministrament de les substàncies necessàries per a un organisme, que aporten els materials energètics necessaris per a viure.

FAM. nutriente, nutritiu -iva.

CAST. nutrición.

nuvi, núvia *m. i f.* 1 Persona a punt de casar-se.

2 Persona que contrau matrimoni, o que n'acaba de contraure, durant el dia de la boda i els de la lluna de mel.

CAST. novio -ia.

núvol *m.* 1 Agregat de diminutes gotes d'aigua o de partícules de gel suspeses en l'aire. *El cel està cobert de núvols.*

2 *adj.* Amb el cel cobert de núvols. *Ha eixit un dia núvol.*

FAM. nuvolada, nuvolositat.

CAST. 1 nube. 2 nublado -da.

nyanyo *m.* Bony que ix a algú a conseqüència d'un colp.

CAST. chichón.

nyap *m.* Cosa mal feta.

CAST. chapuza.

nyas *interj.* Jas.

CAST. ñas.

nyespla [é] *f.* Colp violent, especialment el que es pega en una agressió.

CAST. leñazo.

nyora [ò] *f.* Varietat de pimentó roig, xicotet i de forma arrodonida, que s'usa com a condiment.

CAST. ñora.

nyu *m.* Antílop africà amb les potes semblants a les d'un cavall i el cap semblant al d'un bou.

CAST. ñu.

